

จากความเสี่ยงสู่ความยั่งยืน : การบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนา อย่างยั่งยืน (ESG) ตามมาตรฐาน IFRS S1, IFRS S2

กนกนันท์ มาลาศรี¹ ธิมาพร เพชรน้ำค้าง¹ และ พร้อมพร ภูวดิน^{2*}

(วันที่รับบทความ: 21/09/2567; วันแก้ไขบทความ: 06/12/2567; วันตอบรับบทความ: 17/12/2567)

บทคัดย่อ

ปัจจุบันแนวโน้มการพัฒนาอย่างยั่งยืนมีความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพให้กับองค์กร การประเมินและการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมและสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว การบริหารความเสี่ยงในบริบทของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ช่วยลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และสร้างโอกาสเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน การนำเสนอแนวทางและกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลและมั่นใจมากขึ้น

นอกจากนี้ การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2 ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information (ข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับความยั่งยืน) และ IFRS S2 Climate-related Disclosures (การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรายงานความยั่งยืนขององค์กร การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2 จะช่วยให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังสามารถจัดการกับความเสี่ยงและใช้ประโยชน์จากโอกาสที่อาจเกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์และนโยบายการบริหารความเสี่ยงในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยง รายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน มาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2

¹ นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 096-449-4245 อีเมล: Promporn.po@rmuti.ac.th

From Risk to Sustainability: Risk Management in Sustainable Development Report (ESG) According to IFRS S1, IFRS S2 Standards

Kanoknan Malasri¹ Teemaporn Petchnamkang¹ and Promporn Poowadin^{2*}

(Received: 21/09/2024; Revised: 06/12/2024; Accepted: 17/12/2024)

Abstract

Nowadays, the trend of sustainable development is continuously increasing in importance. Risk management is a part of creating stability and security for the organization. Assessing and managing risks that may affect the organization It is an important factor in developing appropriate strategies and being able to respond quickly to changes. Risk management in the context of sustainable development helps reduce potential impacts and create opportunities for sustainable growth. Presenting effective risk management guidelines and strategies helps stakeholders make decisions with more information and confidence.

In addition, a study on risk management in the Sustainability Report in accordance with IFRS S1 and IFRS S2 Financial Report Standards, which provides a framework for disclosing risks and opportunities related to sustainability, IFRS S1 General Requirement for Disclosure of Sustainability-related Financial Information and IFRS S2 Climate-related Discloses which plays an important role in promoting corporate sustainability report. Compliance with IFRS S1 and IFRS S2 Financial Report Standards will help to understand the relationship of risk management in Sustainable Development Report, as well as manage risks and take advantage of opportunities that may arise, leading to the development of effective corporate risk management strategies and policies.

Keywords: Risk Management, Sustainable Development Report, Financial reporting standards IFRS S1 and IFRS S2

¹ Student, Department of Accounting, Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Isan

² Assistant Professor Dr., Department of Accounting, Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Isan

*Corresponding Author, Tel. 096-449-4245 e-mail: promporn.po@rmuti.ac.th

DOI: 10.14456/jiba.2025.2

1. บทนำ

การบริหารความเสี่ยงถือเป็นแนวคิดเชิงกลยุทธ์ที่องค์กรให้ความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้กรอบแนวคิดการรายงานการพัฒนายั่งยืน ซึ่งมีประโยชน์ด้านการประเมิน และช่วยลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินงานขององค์กร การบริหารความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล (Environment, Social and Government) ไม่เพียงแต่ช่วยให้องค์กรสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบและเกณฑ์มาตรฐานการรายงานเท่านั้น แต่ยังเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน และผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เป็นอย่างดี (จุฑามาน สิทธิพลนิชกุล, 2561) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand) กำหนดให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายงานการพัฒนายั่งยืน ในลักษณะที่มีความโปร่งใส ครบถ้วน และถูกต้อง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2566) การเปิดเผยข้อมูลนี้ทำหน้าที่เป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล ซึ่งสามารถช่วยให้องค์กรมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างครอบคลุมและกำหนดกลยุทธ์การจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนายั่งยืน เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืน การประเมินและจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร และสิ่งแวดล้อม เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือมลภาวะที่เป็นพิษ มีบทบาทในการสร้างความมั่นคงและการพัฒนายั่งยืน การจัดการความเสี่ยงด้านสังคมเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและความปลอดภัยในการทำงาน มีบทบาทในการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและเป็นธรรม ในขณะเดียวกัน การจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ เช่น ปัญหาการฉ้อโกง และการปฏิบัติตามกฎหมาย (Sullivan & Schaltegger, 2020) ช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามมาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลรายงานทางการเงินเกี่ยวกับความยั่งยืน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนในด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล ปัจจุบันมีการเผยแพร่มาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 (ข้อกำหนดทั่วไปในการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน) และ IFRS S2 (ความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) ซึ่งเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับความยั่งยืนอย่างครบถ้วน ยังสามารถสร้างความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจแก่นักลงทุนและหน่วยงานกำกับดูแลที่ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในเป้าหมายความยั่งยืน (สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ, 2566)

ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนายั่งยืน ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2 ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญ

สำหรับการบริหารความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อองค์กรในปัจจุบัน ทั้งนี้ การดำเนินการอย่างถูกต้องตามมาตรฐานจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสีย โดยแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นขององค์กรในการบริหารความเสี่ยง เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (Eccles & Krzus, 2018) รวมถึงเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กร

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2

2.2 เพื่ออธิบายและแสดงความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2 ที่มีส่วนสำคัญในการช่วยบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 เพื่อพัฒนากลยุทธ์และนโยบายการบริหารความเสี่ยงในองค์กร โดยเฉพาะด้านการพัฒนาย่างยั่งยืนตามมาตรฐาน IFRS S1 และ IFRS S2

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3.1 ผู้ที่สนใจได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2

3.2 ผู้ที่สนใจสามารถนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2 มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

3.3 ผู้ที่สนใจมีความเข้าใจถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน ตามมาตรฐาน IFRS S1 และ IFRS S2 มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน

4. ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อเป้าหมาย การดำเนินงานขององค์กร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบเชิงบวกหรือเชิงลบ ความเสี่ยงมักเกิดจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สภาพเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย เทคโนโลยี หรือพฤติกรรมของผู้บริโภค องค์กรจึงต้องมีการระบุ และประเมินความเสี่ยงเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการหรือลดผลกระทบจากความเสี่ยนั้น ๆ การบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบจะช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดความสูญเสีย (ISO 31000, 2018)

4.2 การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการในการระบุ ประเมิน วิเคราะห์ และจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายหรือการดำเนินงานขององค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุม หรือบรรเทาความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดความเสียหาย และเพิ่มโอกาสในการบรรลุผลสำเร็จขององค์กร การบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การประเมินความเสี่ยง การกำหนดกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง การดำเนินการตามแผน และการติดตามผล (COSO, 2017)

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การตระหนักถึงวัฒนธรรมองค์กร (Recognizing Culture) วัฒนธรรมองค์กรพัฒนาขึ้นมาจากมีส่วนร่วมของพนักงานในทุกระดับ
2. การพัฒนาความสามารถ (Developing Capabilities) องค์กรแต่ละองค์กรมีข้อได้เปรียบในการแข่งขันที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่องค์กร การบริหารความเสี่ยงองค์กรจะสามารถช่วยให้องค์กรสามารถทำตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมทั้งคาดการณ์อุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรได้
3. การนำวิธีปฏิบัติไปปรับใช้ (Applying Practices) การบริหารความเสี่ยงองค์กรเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องทั้งองค์กร
4. การบูรณาการร่วมกับการกำหนดกลยุทธ์และผลการดำเนินงาน (Integrating with Strategy-Setting and Performance) องค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึงกำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจจากกลยุทธ์ ผ่านไปยังหน่วยธุรกิจ ส่วนงาน และแผนกต่าง ๆ
5. การจัดการความเสี่ยงเพื่อบรรลุกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ (Managing Risk to Strategy and Business Objectives) การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมจะช่วยให้องค์กรสามารถกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
6. การเชื่อมโยงกับคุณค่า (Linking to Value) การบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้องค์กรสามารถมั่นใจได้ว่าการดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนด ช่วยเพิ่มมูลค่าให้องค์กร (จุฑามาน สิทธิผลวนิชกุล, 2561)

การบริหารความเสี่ยงเป็นหนึ่งในกระบวนการที่สำคัญขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันได้มีการจัดทำกรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด COSO-ERM (Enterprise Risk Management) 2017 เป็นแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกรอบการควบคุมภายใน ที่มุ่งสร้างความน่าเชื่อถือ

สนับสนุนรายงานทางการเงินให้กับบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชี (สุรเดช จอจวรรณศิริ, 2561) ซึ่งครอบคลุมกระบวนการระบุ ประเมิน จัดการ และตรวจสอบความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรซึ่งกระบวนการนี้สามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนดทางกฎหมาย (COSO, 2017) เน้นการผสมผสานการบริหารความเสี่ยงเข้ากับกระบวนการเชิงกลยุทธ์และการดำเนินงานขององค์กร เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการรับมือกับความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (Beasley et al, 2017)

4.3 การบริหารความเสี่ยงองค์กรตามแนวคิด COSO ERM 2017 การทำให้การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่มีโครงสร้างชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ ช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจและสามารถจัดการกับความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Frigo & Anderson, 2011) COSO ERM 2017 ยังส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร ทำให้ทุกส่วนงานสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ การบริหารความเสี่ยงที่มีโครงสร้างนี้ช่วยให้องค์กรลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์และเพิ่มโอกาสในการบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ 20 หลักการ ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายทางธุรกิจ ตามภาพดังนี้

1. การกำกับดูแลและวัฒนธรรม (Governance and Culture) ประกอบด้วย สมาชิกที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์สามารถให้คำแนะนำได้ วัฒนธรรมขององค์กร คือสิ่งที่สะท้อนถึงคุณค่าหลัก เช่น ทัศนคติ ความเชื่อ พฤติกรรมที่พึงประสงค์การให้ความสำคัญและทำความเข้าใจกับความเสี่ยง

หลักการที่ 1 จัดตั้งคณะกรรมการดูแลความเสี่ยง คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ต่าง ๆ รวมถึงกำกับดูแลกิจการ เช่น คณะกรรมการมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการควรมีความรู้และความเชี่ยวชาญ นอกจากนี้ คณะกรรมการควรมีความเป็นอิสระ หลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น

หลักการที่ 2 จัดตั้งโครงสร้างการดำเนินงาน องค์กรควรจัดตั้งโครงสร้างการดำเนินงานที่สอดคล้องกับกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ เช่น มีการกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานและสายบังคับบัญชาที่เหมาะสม มีโครงสร้างในการบริหารความเสี่ยง มีการกำหนดอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับกลยุทธ์

ทางธุรกิจ นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ทางธุรกิจจะช่วยกำหนดแนวทางปฏิบัติและการดำเนินงาน รวมถึง การระบุ ประเมิน และตอบสนองต่อความเสี่ยงที่องค์กรต้องเผชิญ

หลักการที่ 3 ระบุวัฒนธรรมองค์กรที่ต้องการ องค์กรควรระบุพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งแสดงถึง วัฒนธรรมองค์กรที่ต้องการ คณะกรรมการบริหารและฝ่ายบริหารเป็นผู้กำหนดวัฒนธรรมองค์กรทั้งสำหรับ องค์กรในภาพรวมและสำหรับบุคลากร โดยเฉพาะในด้านความเสี่ยง วัฒนธรรมองค์กรถูกสร้างขึ้นจากปัจจัย ภายใน ได้แก่ ระดับการใช้วิจารณ์ญาณ ความเป็นอิสระในการตัดสินใจ การสื่อสาร มาตรฐานและกฎเกณฑ์ ต่าง ๆ รวมถึงแผนผังสถานที่ทำงานและระบบค่าตอบแทน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ข้อกำหนดด้านกฎหมาย ความคาดหวังของลูกค้า นักลงทุน และองค์กรประกอบอื่น ๆ

หลักการที่ 4 แสดงความมุ่งมั่นในค่านิยมหลัก องค์กรควรแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตาม ค่านิยมหลักขององค์กร เช่น ยึดถือการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร การปฏิบัติตามภาระ รับผิดชอบอย่างเคร่งครัด การสร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง การกำหนดให้มีการสื่อสารที่เหมาะสม

หลักการที่ 5 จูงใจ พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความสามารถ องค์กรควรมุ่งมั่นในการสนับสนุน การสร้างทรัพยากรบุคคลควบคู่ไปกับกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ เช่น ฝึกอบรมบุคลากรใน ด้านการบริหารความเสี่ยงส่งเสริมความสามารถของพนักงาน สร้างแรงจูงใจและผลตอบแทนอื่น ๆ อย่าง เหมาะสมในทุกตำแหน่งงาน

2. กลยุทธ์และการตั้งวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective-Setting) ทุกองค์กรมีกลยุทธ์ที่จะ นำไปสู่การบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ด้วยการบูรณาการความเสี่ยงขององค์กรเข้ากับการกำหนดกลยุทธ์

หลักการที่ 6 วิเคราะห์ธุรกิจ องค์กรควรพิจารณาถึงผลกระทบจากบริบททางธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นและ ส่งผลต่อระดับความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร เช่น การเข้าใจบริบททางธุรกิจ การคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ภายนอกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักการที่ 7 ระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อสร้าง รักษา และ ส่งเสริมความตระหนักถึงค่านิยม เช่น มีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และสื่อสารความเสี่ยงที่ยอมรับ ได้ให้ชัดเจน ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ไม่มีการกำหนดรูปแบบที่ตายตัว หรือเป็นมาตรฐานที่จะใช้ให้กับทุกองค์กร ผู้บริหารเป็นผู้เลือกความเสี่ยงที่ยอมรับได้ภายใต้บริบททางธุรกิจที่ต่างกันในแต่ละองค์กร

หลักการที่ 8 ประเมินกลยุทธ์ทางเลือก องค์กรควรประเมินเพื่อค้นหากลยุทธ์ทางเลือกและผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นต่อโปรไฟล์ความเสี่ยงขององค์กร เช่น การวิเคราะห์ SWOT การประเมินมูลค่า การคาดการณ์ รายได้การวิเคราะห์คู่แข่ง และการวิเคราะห์สถานการณ์กลยุทธ์ต้องสนับสนุนพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึง สอดคล้องกับค่านิยมหลักและความเสี่ยงที่ยอมรับได้

หลักการที่ 9 กำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ องค์กรควรพิจารณาความเสี่ยงในระดับต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องและสนับสนุนกลยุทธ์ควบคู่ไปด้วย เช่น การกำหนดค่าความเปี่ยงเบนของความเสี่ยงจากผล การดำเนินงานซึ่งยังคงอยู่ในช่วงความเสี่ยงที่ยอมรับได้

3. การดำเนินงาน (Performance) การระบุ ประเมิน และตอบสนองความเสี่ยง ทำให้ทราบถึงผลกระทบต่อการบรรลุกลยุทธ์ และวัตถุประสงค์ขององค์กร การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ทำให้สามารถจัดสรรทรัพยากรได้เหมาะสมขึ้น

หลักการที่ 10 ระบุความเสี่ยง องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ เช่น ความเสี่ยงด้านลูกค้า ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ความเสี่ยงทั้งหมดจะเก็บไว้ในโปรไฟล์ความเสี่ยงเพื่อนำไปจัดการความเสี่ยงต่อไป

หลักการที่ 11 ประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง โดยประเมินว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้นมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด

หลักการที่ 12 จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง องค์กรควรคำนวณระดับความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง เพื่อเป็นพื้นฐานในการพิจารณาคัดเลือกวิธีตอบสนองต่อความเสี่ยงต่าง ๆ การคำนวณระดับความเสี่ยงเท่ากับผลคูณของคะแนนระหว่างโอกาสที่จะเกิดกับความเสียหาย เพื่อจัดลำดับความสำคัญและใช้ในการตัดสินใจว่าความเสี่ยงใดควรเร่งจัดการก่อน

หลักการที่ 13 ดำเนินการตอบสนองต่อความเสี่ยง องค์กรควรระบุและคัดเลือกวิธีการตอบสนองต่อความเสี่ยงต่าง ๆ เช่น การยอมรับความเสี่ยง การลด การโอน หรือการหลีกเลี่ยง โดยศึกษาผลดี ผลเสีย ความเป็นไปได้และค่าใช้จ่ายของแต่ละทางเลือก

หลักการที่ 14 พัฒนารอบความเสี่ยงในภาพรวม องค์กรควรพัฒนาและประเมินความเสี่ยงในภาพรวมของทั้งองค์กร เครื่องมือที่นิยมใช้แสดงความเสี่ยง ได้แก่ Risk Map หรือ Risk Matrix

4. การทบทวนและปรับปรุง (Review and Revision) กลยุทธ์วัตถุประสงค์ทางธุรกิจขององค์กร แนวปฏิบัติและความรู้ความสามารถในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามช่วงเวลา

หลักการที่ 15 ประเมินการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ องค์กรควรระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่สำคัญ เช่น ผู้บริหารระดับสูงลาออกจากตำแหน่ง การควบรวมกิจการ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีหรือกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ

หลักการที่ 16 ทบทวนความเสี่ยงและผลการดำเนินงาน องค์กรควรทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงพิจารณาทบทวนความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรมีผลการดำเนินงานตามเป้าหมายแล้วหรือไม่ องค์กรประเมินความเสี่ยงได้แม่นยำหรือไม่ องค์กรพิจารณาระดับความเสี่ยงได้เหมาะสมกับเป้าหมายหรือไม่ หรือมีความเสี่ยงอื่นใดที่กำลังเกิดขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อองค์กร

หลักการที่ 17 มุ่งมั่นปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงองค์กร องค์กรควรปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงอยู่เสมอ โดยเฉพาะช่วงเวลากการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เช่น การปรับโครงสร้างองค์กร หลังการประเมินผลการดำเนินงาน หรือการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอกต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยง

5. ข้อมูล การสื่อสาร และการรายงาน (Information Communication and Reporting) การมีข้อมูลจำนวนมากมหาศาล องค์กรจำเป็นต้องสื่อสารข้อมูลด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และสามารถใช้ประโยชน์ได้

หลักการที่ 18 ยกระดับระบบสารสนเทศ องค์กรควรจัดให้มีระบบสารสนเทศอย่างเพียงพอ เหมาะสม และทันต่อเวลา องค์กรอาจใช้กระบวนการวิเคราะห์กลุ่มข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อค้นหา รูปแบบความสัมพันธ์ของสิ่งเชื่อมโยงข้อมูลเข้าไว้ด้วยกันนำไปสู่การระบุและจัดการความเสี่ยงได้ดีขึ้น

หลักการที่ 19 สื่อสารข้อมูลความเสี่ยง องค์กรควรสื่อสารข้อมูลการบริหารความเสี่ยงองค์กร โดยผ่านช่องทางการติดต่อต่าง ๆ ข้อมูลการสื่อสารทั้งระดับบนลงล่าง (Top-down Approach) และระดับล่างขึ้นบน (Bottom-up Approach) การสื่อสารข้อมูลความเสี่ยงควรมีให้เพียงพอทั้งภายในและภายนอกองค์กร

หลักการที่ 20 รายงานผลความเสี่ยง วัฒนธรรม และผลการดำเนินงาน องค์กรควรรายงานความเสี่ยง วัฒนธรรมองค์กร และผลการดำเนินงานในทุกระดับให้ครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร (COSO ERM, 2017)

นอกจากนี้ COSO ERM 2017 ควรมุ่งเน้นปรับปรุงกระบวนการจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง โดยการทบทวนและติดตามความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้ การบูรณาการการบริหารความเสี่ยงเข้ากับการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์นี้ ช่วยให้้องค์กรสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและรอบคอบ (Beasley et al, 2017) และได้มีการนำกรอบ COSO ERM 2017 มาปรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านความยั่งยืน ซึ่งในปัจจุบันองค์กรหรือธุรกิจต่าง ๆ ได้มีการนำมาประยุกต์ใช้พัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืนขององค์กร

4.4 ความเสี่ยงด้านความยั่งยืน

ความเสี่ยงด้านความยั่งยืน ความเสี่ยงจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล ที่มีผลกระทบสำคัญต่อองค์กร ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาความสามารถในการดำเนินงานและการเติบโตขององค์กรในระยะยาว ประเภทของความเสี่ยงด้านความยั่งยืน มี 3 ประเด็นหลัก คือ ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล (Environment, Social and Governance: ESG) (Bătcă-Dumitru, 2023)

1. ด้านสิ่งแวดล้อม เกิดจากการดำเนินธุรกิจที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทุกธุรกิจมีส่วนในการทำลายโลก จึงจำเป็นต้องจัดการการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและลดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม โดยสามารถประเมินได้จากตัวชี้วัดต่าง ๆ เช่น การปล่อยก๊าซเรือนกระจก การสร้างของเสีย การปล่อยมลพิษ การลดการใช้กระดาษและพลังงานไฟฟ้า การรีไซเคิล และการประหยัดพลังงาน

2. ด้านสังคม เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก เช่น พนักงาน ลูกค้า และชุมชน ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้การดำเนินธุรกิจราบรื่นและได้รับความไว้วางใจจากลูกค้า ตัวชี้วัดด้านสังคมสามารถประเมินได้จากความเป็นอยู่ที่ดีของแรงงาน ค่าตอบแทนที่เป็นธรรม การเคารพสิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียมในโอกาสการทำงาน และความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงาน

3. ด้านการกำกับดูแล เน้นความโปร่งใสในการดำเนินงานของธุรกิจ รวมถึงนโยบายต่อต้านการทุจริต และการตรวจสอบเพื่อประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยสามารถประเมินได้จากความโปร่งใส

วัฒนธรรมองค์กร กฎระเบียบ การจ่ายผลตอบแทน การจัดการภาษี โครงสร้างผู้บริหาร ความหลากหลายของผู้บริหารและคณะกรรมการ ความปลอดภัยทางไซเบอร์ และการเปิดเผยนโยบายอย่างตรงไปตรงมา รวมถึงการดำเนินการเพื่อลดการทุจริตและคอร์รัปชัน โดยทุกขั้นตอนต้องโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ (Clover, 2566)

ปัจจุบันองค์กรเริ่มบูรณาการความเสี่ยงด้านความยั่งยืนเข้าไปในการกำหนดพันธกิจ กลยุทธ์และการบริหารจัดการความเสี่ยง จากรายงาน The Global Risks Report 2018 จัดทำโดย WEF (World Economic Forum) พบว่า 5 อันดับแรก ของความเสี่ยงที่ธุรกิจให้ความสำคัญในปี 2561 ได้แก่ ความเสี่ยงจากภัยพิบัติจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศแบบกะทันหัน (Extreme Weather Events) ภัยธรรมชาติ (Natural Disaster) การโจมตีทางไซเบอร์ (Cyberattacks) การปลอมแปลง หรือการโจรกรรม ข้อมูล (Data Fraud or Theft) และความเสี่ยงจากความล้มเหลวในการปรับตัวและการบรรเทาผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Failure of Climate Change Mitigation and Adaption) ซึ่งล้วนเป็นความเสี่ยงด้านความยั่งยืน ซึ่งขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงด้านความยั่งยืน 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างการกำกับดูแล ครอบคลุมตั้งแต่ระดับคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ/คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารประธานฝ่ายบริหารความเสี่ยง หน่วยงานบริหารความเสี่ยง เจ้าของความเสี่ยงและหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความยั่งยืน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำกับการควบคุม ติดตาม และบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ บริษัทควรส่งเสริมให้กรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูงตระหนักถึงความเสี่ยงด้าน ESG (Environmental Social and Governance) และสร้างวัฒนธรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีภายในองค์กร เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและมีการจัดการที่รอบคอบ

2. เข้าใจบริบทและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงกระบวนการบริหารความเสี่ยง หน่วยงานด้านความยั่งยืนต้องทำงานร่วมกับหน่วยงานด้านความเสี่ยงและกลยุทธ์เพื่อเข้าใจและติดตามแนวโน้มที่สำคัญ (Mega Trends) และประเด็นความเสี่ยงด้านความยั่งยืนที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น SWOT Analysis และการจัดทำแผนที่ความเชื่อมโยง เพื่อกำหนดระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) และให้แน่ใจว่ากลยุทธ์และการดำเนินงานสอดคล้องกับเป้าหมายความยั่งยืนขององค์กร

3. ระบุประเด็นความเสี่ยงด้านความยั่งยืน การระบุความเสี่ยง โดยใช้เครื่องมือการบริหารความเสี่ยงขององค์กร เช่น แบบสอบถาม การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมภาษณ์เจ้าของความเสี่ยงและผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจความเสี่ยงที่มีอยู่เดิม ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging Risk) รวมถึงกำหนดความหมายและขอบเขตของความเสี่ยงให้ชัดเจน

4. ประเมินและจัดลำดับความสำคัญความเสี่ยงด้านความยั่งยืนที่เกี่ยวข้อง บริษัทต้องประเมินว่าความเสี่ยงนั้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการบรรลุเป้าหมายอย่างไร โดยควรเลือกใช้ Risk Matrix ในการประเมินความเสี่ยง เพื่อวัดระดับความรุนแรงและความเป็นไปได้ของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้

บริษัทควรกำหนดตัวแปรและสมมติฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรอบเวลาและขอบเขต เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความแม่นยำและช่วยประเมินผลกระทบของความเสี่ยงที่มีต่อธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ตอบสนองต่อประเด็นความเสี่ยงด้านความยั่งยืน ควรพิจารณาจากหลายปัจจัย ได้แก่ 1) บริบทในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้การตอบสนองเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ 2) ต้นทุนและประโยชน์เพื่อประเมินความคุ้มค่า 3) ความสอดคล้องกับมาตรฐานอุตสาหกรรม และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ตลอดจนพันธกิจและค่านิยมองค์กร 4) ความเร่งด่วนในการตอบสนอง โดยอ้างอิงจากระดับความเสี่ยงในตาราง Risk Matrix 5) ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) และความรุนแรงของผลกระทบ (Risk Severity) วิธีตอบสนองอาจรวมถึงการยอมรับความเสี่ยง หลีกเลี่ยง ลดความรุนแรง หรือเปลี่ยนความเสี่ยงเป็นโอกาส

6. ทบทวนและปรับปรุงประเด็นความเสี่ยงด้านความยั่งยืน การทบทวนขั้นตอนที่ 1 – 5 อย่างสม่ำเสมอ ช่วยสร้างความมั่นใจว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ รวมไปถึงเฝ้าระวังและติดตามความก้าวหน้าในการตอบสนองต่อความเสี่ยงจากขั้นตอนที่ 5 จะช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

7. การสื่อสารและเปิดเผยความเสี่ยงด้านความยั่งยืน เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกองค์กรควรได้รับข้อมูล เพื่อใช้ในการวางกลยุทธ์ การดำเนินงาน และการตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงาน รวมถึงนักลงทุน ลูกค้า NGOs และชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักและความเชื่อมั่นในความยั่งยืนขององค์กร อีกทั้งยังช่วยในการตัดสินใจลงทุนและการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ บริษัทสามารถใช้เทคโนโลยีหรือซอฟต์แวร์ เช่น ระบบ ERP เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงและให้สอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานที่ทันสมัย

4.5 IFRS S1, IFRS S2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับการเปิดเผยด้านความยั่งยืน

ปัจจุบัน ISSB ที่เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของ IFRS Foundation ได้ออกมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง 2 ฉบับ คือ IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information (ข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับความเสี่ยง) และ IFRS S2 Climate-related Disclosures (การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) โดยประกาศเริ่มใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2567 ที่ผ่านมา

IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information หรือ มาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับการเปิดเผยด้านความยั่งยืน ฉบับที่ 1 เรื่อง ข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับความเสี่ยง โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อกำหนดให้กิจการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินสำหรับประเมินมูลค่าของกิจการ และตัดสินใจว่าจะจัดหาทรัพยากรให้กิจการหรือไม่
2. กิจการที่เสนอรายงานต้องเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญทั้งหมดที่เกิดขึ้น

3. รายงานทางการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปของกิจการต้องเปิดเผยถึงข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับความยั่งยืนที่มีครบถ้วน เป็นกลาง และถูกต้อง

มาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับการเปิดเผยด้านความยั่งยืนฉบับนี้ ระบุให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน ดังต่อไปนี้

1. การกำกับดูแล กระบวนการกำกับดูแล ควบคุม และขั้นตอนจัดการความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน

2. กลยุทธ์ วิธีการรับมือความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนที่อาจกระทบกับโมเดลทางธุรกิจของกิจการ และกลยุทธ์ในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

3. การบริหารความเสี่ยง กระบวนการระบุ ประเมิน และจัดการ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน

4. ตัวชี้วัด และเป้าหมาย ข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน จัดการ และติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทในด้านความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนตลอดช่วงเวลา

IFRS S2 Climate-related Disclosures หรือ มาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับการเปิดเผยด้านความยั่งยืน ฉบับที่ 2 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ หรือความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นการรายงานความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศโดยเฉพาะ แนวปฏิบัติสำหรับการเปิดเผยข้อมูลจะต้องมีความสอดคล้องกับ IFRS S1 และมีกรายงานที่ครอบคลุม 2 เรื่องหลัก ได้แก่ 1. ความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศที่กิจการต้องเผชิญในด้านความเสี่ยงทางกายภาพและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านสู่แนวคิดเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ 2. โอกาสที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อประเมินผลกระทบความเสี่ยงและโอกาสเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศที่มีนัยสำคัญต่อมูลค่าของกิจการ

2. เพื่อให้เข้าใจวิธีใช้ทรัพยากรและปัจจัยต่าง ๆ กิจกรรม ผลได้และผลลัพธ์ที่สนับสนุนการตอบสนอง และกลยุทธ์เพื่อจัดการโอกาสและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศที่มีนัยสำคัญ

3. เพื่อประเมินความสามารถของกิจการในการปรับแผนโมเดลธุรกิจ และการดำเนินงานตามความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศที่มีนัยสำคัญ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพอากาศ ระบุให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพอากาศ ดังต่อไปนี้

1. การกำกับดูแล กระบวนการกำกับดูแล การควบคุมและวิธีจัดการความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ

2. กลยุทธ์ กลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศที่มีนัยสำคัญ

3. การบริหารความเสี่ยง กระบวนการ ในการระบุ ประเมิน และการบริหารความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ

4. ตัวชี้วัดและเป้าหมาย กิจกรรมวัดมูลค่า ติดตาม และจัดการกับความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศที่มีนัยสำคัญของกิจการอย่างไร รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงาน และความคืบหน้าไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างไร

ดังนั้น มาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2 เป็นมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนระดับสากล ที่มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงและโอกาสด้านความยั่งยืนต่อมูลค่าองค์กรโดย IFRS S1 วางกรอบความคิดในการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนโดยรวม ขณะที่ IFRS S2 เน้นการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยทั้งสองมาตรฐานมุ่งเน้นการเชื่อมโยงข้อมูลความยั่งยืนกับการรายงานทางการเงินตาม IFRS เพื่อให้ข้อมูลที่ครอบคลุมและมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจให้แก่นักลงทุน และหน่วยงานกำกับดูแล ที่ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในเป้าหมายความยั่งยืน (สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ, 2566)

4.6 รายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน การเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล เพื่อตอบสนองความต้องการ นอกเหนือจากรายงานทางการเงิน และรายงานประจำปี ที่ยังไม่สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานในมุมดังกล่าวให้แก่ผู้ลงทุน ผู้ถือหุ้น ลูกค้า ชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วน (คำแนะนำการจัดทำรายงานความยั่งยืนของธุรกิจ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย , 2560) จึงได้มีการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสและชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน รายงานนี้จึงเป็นเสมือนเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้าใจถึง การดำเนินงานขององค์กรใน ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลมากยิ่งขึ้น

หลักการรายงานความยั่งยืน

1. สำคัญ (material) บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ องค์กรและความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย โดยนำเสนอเนื้อหาที่กระชับ ตรงประเด็นเข้าใจง่าย อีกทั้งหลีกเลี่ยง การเปิดเผยข้อมูลในปริมาณมาก ๆ แต่ไม่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล

2. ทันการณ์ (timely) บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและทันเหตุการณ์เพื่อแสดงให้เห็น ความคืบหน้าของผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

3. เชื่อถือได้ (reliable) บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และปราศจากอคติ เพื่อให้ผู้ใช้ ข้อมูลเกิดความเชื่อมั่นต่อข้อมูลที่บริษัทเปิดเผย

4. เปรียบเทียบได้ (comparable) บริษัทนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อแสดงถึงผลลัพธ์จาก การดำเนินงานด้านความยั่งยืนของบริษัทได้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และสามารถเปรียบเทียบกับคู่แข่งและธุรกิจ อื่นในอุตสาหกรรมได้ด้วย

ขั้นตอนการรายงานความยั่งยืน

การรายงานข้อมูลด้านความยั่งยืนไม่ใช่หน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในองค์กร แต่เป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายในองค์กร เพื่อให้การรายงานข้อมูลด้านความยั่งยืนของบริษัทเป็นระบบและมีคุณภาพมากที่สุด องค์กรควรมีแนวทาง ดังนี้

วางแผน	- จัดตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลและรายงานด้านความยั่งยืน - วางแผนงานและงบประมาณสำหรับการรายงานความยั่งยืน - กำหนดขอบเขตการรายงานจากข้อมูลห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ - สำรวจและวิเคราะห์ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย - วิเคราะห์ และกำหนดประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืน (material topics) ของบริษัทเพื่อเป็นเค้าโครงในการจัดทำรายงาน - กำหนดนโยบายและตัวชี้วัดการดำเนินงานด้านความยั่งยืนของบริษัท
นำไปปฏิบัติ	- สื่อสารหรือจัดประชุมกับฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมรวบรวมข้อมูลสำหรับการรายงาน โดยบริษัทควรพิจารณาให้เป็นวาระหนึ่งในการติดตามผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์องค์กร - รวบรวมและเก็บข้อมูลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนที่สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัดตามที่บริษัทกำหนด - เขียนและเรียบเรียงรายงานความยั่งยืน
ตรวจสอบ	- ตรวจสอบและกลั่นกรองความถูกต้องของข้อมูลด้านความยั่งยืนโดยฝ่ายงานภายในและ/หรือหน่วยงานภายนอก - นำเสนอข้อมูลหรือรายงานความยั่งยืนให้คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทพิจารณาอนุมัติก่อนเผยแพร่สู่สาธารณะ - เผยแพร่ข้อมูลและรายงานความยั่งยืนผ่านช่องทางที่ผู้มีส่วนได้เสียเข้าถึงได้ง่าย
พัฒนาอย่างต่อเนื่อง	- ติดตามและปรับปรุงผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่อง ภายหลังจากที่มีการเผยแพร่ข้อมูลหรือรายงานความยั่งยืนหรือได้รับข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสีย

ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลในรายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถเพิ่มความโปร่งใส และยังเสริมสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ การเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วนและชัดเจนเป็นการสะท้อนถึงความมุ่งมั่นขององค์กรในการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

4.7 วิจัยที่เกี่ยวข้อง

กชพรรณ โชติธรรมโน. (2565) การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (ESG) ในบริษัท SME ในประเทศไทย พบว่าปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล (Good Governance) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความ

พอใจของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งส่งผลดีต่อชื่อเสียง ภาพลักษณ์ของแบรนด์ และการดำเนินงานทางการเงิน การวิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ SME จำนวน 210 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การประเมินโมเดลการวัด และโมเดลเชิงโครงสร้าง ผลการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจและพัฒนาองค์กร SME บนพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืนได้

Ngan, Quina, Sieradianto, Hefri, และ Ramadhani. (2024) อิทธิพลของการรายงานผลการดำเนินงานด้าน ESG (สิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล) ต่อมูลค่าของบริษัทในอินโดนีเซีย สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และกระตุ้นนวัตกรรม ซึ่งช่วยให้บริษัทขยายเข้าสู่ภาคส่วนที่มีศักยภาพ การเติบโตสูง การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกระทบของผลการดำเนินงาน ESG ต่อมูลค่าของบริษัทในประเทศอินโดนีเซีย การวิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงและการวิเคราะห์เชิงสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย (IDX) ตั้งแต่ปี 2019 - 2023 มีผลการศึกษาพบว่า มีผลเชิงบวกต่อมูลค่าของบริษัท ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงลึกที่มีประโยชน์สำหรับบริษัทในอินโดนีเซียในการนำแนวทาง ESG ไปใช้ในการดำเนินธุรกิจเพื่อเพิ่มมูลค่าของบริษัท

Zuzanna Zaporowska และ Marek Szczepa nski. (2024) องค์การกำลังเผชิญแรงกดดันในการให้โปร่งใสเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและความรับผิดชอบต่อผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม การจัดการความยั่งยืนมีบทบาทสำคัญในการรายงานและบริหารความเสี่ยง กฎระเบียบใหม่บังคับให้องค์กรต้องวิเคราะห์และตรวจสอบวัตถุประสงค์การจัดการความยั่งยืน ในระดับกลุ่มและบริษัทย่อย บทความนี้นำเสนอการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในศูนย์บริการที่ใช้ร่วมกันในโปแลนด์ โดยเน้นที่ความเสี่ยงทางการเงินและการส่งเสริมแนวทางปฏิบัติการจัดการเพื่อความยั่งยืนเป็นปัจจัยสำคัญ ดังนั้น บริษัทควรตรวจสอบแนวทางการกำกับดูแลภายในองค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นเพื่อการจัดการความยั่งยืนนั้น ถูกส่งต่อไปยังระดับปฏิบัติการขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ณัฐชาพรรณ วงศ์ชัย และคณะ (2567) การเปิดเผยข้อมูลด้านการจัดการความยั่งยืนที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 41 บริษัท โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินระหว่างปี 2563 – 2565 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สถิติต่างๆ ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลด้านการจัดการความยั่งยืน (ESG) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และด้านอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นภา นาคแย้ม (2566) การบริหารความเสี่ยงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร โดยแบ่งความเสี่ยงออกเป็น 4 ประเภท คือ กลยุทธ์ การปฏิบัติงาน การเงิน และกฎหมาย องค์กรควรดำเนินการบริหารความเสี่ยง 4 ขั้นตอน ได้แก่ การระบุ การประเมิน การตอบสนอง และการติดตามผล การนำแบบจำลองธุรกิจแคนวาส (Business Model Canvas) มาใช้ จะช่วยให้องค์กรเห็นภาพรวมธุรกิจชัดเจน ระบุสาเหตุของความเสียหายในแต่ละกิจกรรม และจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ปฏิภาน แซ่หลิม (2557) ความเสี่ยงคือความไม่แน่นอนที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร ระบบบริหารความเสี่ยง เช่น ISO 31000 และ COSO-ERM ช่วยกำหนดแนวทางการบริหาร แต่ไม่ได้ระบุวิธีพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ การศึกษาพบว่าบทบาทของผู้บริหารระดับสูงมีความสำคัญที่สุดในการพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารมีบทบาทในการสร้างความร่วมมือในองค์กร กระตุ้นการสื่อสาร และสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น นอกจากนี้ การจัดการความเสี่ยงจะมีประสิทธิภาพเมื่อแผนกลยุทธ์ขององค์กรมีความชัดเจนและครบถ้วน

Lulu Khansa Komala และ Murtanto (2024) การวิเคราะห์มาตรฐานรายงานความยั่งยืนของ PT Indofood CBP Sukses Makmur Tbk และประเมินการปรับเปลี่ยนที่จำเป็น เมื่อนำมาตรฐาน IFRS S1 และ S2 มาใช้ โดยพบว่ามีความแตกต่างที่สำคัญระหว่างมาตรฐาน GRI และ IFRS S1 และ S2 ซึ่ง GRI ไม่ครอบคลุมการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและกลยุทธ์ ในขณะที่ IFRS S1 และ S2 เน้นการรายงานที่เชื่อมโยงผลกระทบด้านความยั่งยืนกับข้อมูลทางการเงิน และกลยุทธ์ของบริษัท เพื่อให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Ana-Carolina Cojocaru (Bărbieru และ Svetlana Mihaila (2024) การวิเคราะห์การนำมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนมาใช้เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและการเปรียบเทียบข้อมูลในการรายงาน โดยเปรียบเทียบมาตรฐาน IFRS S1 และ S2 กับ Integrated Reporting Framework ผลการศึกษาพบว่า การบูรณาการมาตรฐานเหล่านี้ ช่วยในการรายงานความเสี่ยงและโอกาสด้านความยั่งยืนอย่างครอบคลุม และสอดคล้องกับเป้าหมายด้านความยั่งยืน ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นอกจากนี้ยังช่วยให้บริษัทมั่นใจว่ากลยุทธ์ขององค์กรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการรายงานความยั่งยืน ที่มีความสำคัญต่อการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลทั้งทางการเงินและไม่ทางการเงิน รวมถึงมีนัยสำคัญสำหรับผู้บริหาร หน่วยงานกำกับดูแล และผู้สนใจในข้อมูลเชิงคุณภาพ

Eliana Judith Yazo-Cabuya และ Asier Ibeas. (2024) การบริหารความเสี่ยงที่ยั่งยืน โดยเน้นประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล (ESG) เข้ากับการวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อสร้างธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อได้ นำเสนอวิธีการจัดอันดับความเสี่ยงย่อยขององค์กรผ่านกระบวนการเครือข่ายการวิเคราะห์ (ANP) เพื่อช่วยในการตัดสินใจและลดข้อผิดพลาดในการประเมินเชิงคุณภาพ บทความนี้ได้กำหนดประเภทความเสี่ยง 5 ประเภท โดยความเสี่ยงด้านความยั่งยืนที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ความเสี่ยงทางเทคโนโลยี รองลงมาคือ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ภูมิรัฐศาสตร์ และสังคม ตามลำดับ

5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันการพัฒนาอย่างยั่งยืนมีความสำคัญมากขึ้น โดยการนำการบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบหลักในการสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพให้กับองค์กร โดยเฉพาะด้านการประเมินและจัดการกับปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว การระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและการวางแผนเพื่อลด

ผลกระทบ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้สามารถสร้างกลยุทธ์ที่เหมาะสมและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว

การบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนาย่อยยังยืนแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการความเสี่ยงในบริบทของการพัฒนาย่อยยังยืน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม สามารถช่วยลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ และเป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาและการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยการนำเสนอแนวทางและกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลและมีความเชื่อมั่นมากขึ้น

ในขณะที่การบริหารความเสี่ยงโดยปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2 เป็นกรอบการทำงานหนึ่งในการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการพัฒนาย่อยยังยืน และการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรายงานความยั่งยืนในองค์กรต่าง ๆ แต่สำหรับในประเทศไทย สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ อยู่ระหว่างการพิจารณาร่างแนวทางการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2 มาบังคับใช้ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานนั้น มีข้อกำหนดที่ซับซ้อนในการรวบรวมข้อมูล และจัดทำรายงาน จึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาปรับปรุงอย่างถี่ถ้วนเพื่อให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย แม้ปัจจุบันประเทศไทยนั้นยังไม่ได้มีการบังคับใช้มาตรฐาน IFRS S1 และ IFRS S2 แต่การปฏิบัติตามมาตรฐานนี้จะช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสในการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน ซึ่งสามารถทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักลงทุน ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่กำกับดูแล สามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลและมั่นใจมากขึ้น การนำมาตรฐานนี้มาใช้จะช่วยให้การบริหารความเสี่ยงสามารถสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวและสร้างความมั่นคงในองค์กรได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ การวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน IFRS S1 และ IFRS S2 จะช่วยให้เข้าใจถึงความสำคัญของการรายงานการพัฒนาย่อยยังยืนและการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพในปัจจุบันได้

จากที่ได้ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ และที่กล่าวมาข้างต้นนั้น การบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนาย่อยยังยืนถือเป็นหนึ่งในหัวข้อที่มีความสำคัญและผู้คนให้ความสนใจอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากการพัฒนาย่อยยังยืนเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งต้องมีการวางแผนและดำเนินการที่มีประสิทธิภาพในทุกมิติ การบริหารความเสี่ยงควรมีการประเมินอย่างต่อเนื่องและปรับปรุงกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและกฎระเบียบใหม่ ๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต ควรส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กร เช่น ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ทางการเงิน มีความเข้าใจถึงกระบวนการของการบริหารความเสี่ยงในรายงานการพัฒนาย่อยยังยืน ตามมาตรฐาน IFRS S1 และ IFRS S2 มากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน ควรมีการฝึกอบรมหรือจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในระดับเชิงกลยุทธ์ได้ดียิ่งขึ้น การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการระบุและจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก การสื่อสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจในระดับองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีขึ้นและการลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลความเสี่ยงจะช่วยให้การบริหารจัดการมีความ
แม่นยำและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก
องค์กรจะเป็นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ การจัดทำแผน
ฉุกเฉินเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดจะเป็นการเตรียมความพร้อมที่สำคัญในการลดผลกระทบที่อาจ
เกิดขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- Ana-Carolina Cojocaru (Barbieru) and Svetlana Mihaila. (2024, 2 Dec). *IMPLEMENTATION OF IFRS SUSTAINABILITY DISCLOSURE STANDARDS INTO INTEGRATED REPORTING: A JOURNEY OF FUTURE-ORIENTED COMPANIES*. <https://shorturl.asia/bA175>.
- Beasley, M. S., Branson, B. C., & Hancock, B. V. (2017). *Developing key risk indicators to strengthen enterprise risk management*. COSO Research Report.
- Bătcă-Dumitru, C. G., Sendroiu, C., & Cuc, L. D. (2023, 3 Dec). *A new challenge in the risk management: Sustainability risks*. Special Issue. <https://shorturl.asia/zZvEi>.
- Clover Power. (n.d.). (2024, 3 Dec) *ESG คืออะไร? ทำไม ESG ถึงมีความสำคัญในปัจจุบัน?*. <https://shorturl.asia/Ebshc>.
- COSO. (2017, 9 Sep). *Enterprise risk management—Integrating with strategy and performance*. Retrieved from. <https://www.coso.org>.
- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (2017). *Enterprise risk management: Integrating with strategy and performance*.
- Eccles & Krzus. (2018). *The integrated reporting movement: Meaning, momentum, motives, and materiality*. Routledge.
- Eliana Judith Yazo-Cabuya และ Asier Ibeas. (2024, 2 Dec). *Integrating Sustainability into Risk Management through Analytical Network Process*. <https://shorturl.asia/Daqfw>.
- Frigo & Anderson. (2011). *Strategic risk management: A foundation for improving enterprise risk management and governance*. *Journal of Corporate Accounting & Finance*, 22(3), 81–88.
- International Organization for Standardization (ISO). (2018). *ISO 31000: Risk management – Guidelines*. Geneva, Switzerland: ISO.
- Lulu Khansa Komala และ Murtanto. (2024, 2 Dec). *ANALYSIS OF SUSTAINABILITY REPORT STANDARDS AND ADJUSTMENT OF IFRS S1 & IFRS S2 STANDARDS IMPLEMENTATION*. <https://shorturl.asia/376ha>.
- Ngan, Quina, Sieradianto, Hefri, และ Ramadhani. (2024, 10 Sep). *THE INFLUENCE OF ESG PERFORMANCE REPORTING ON FIRM VALUE IN INDONESIA*. <https://shorturl.asia/b7RJF>.
- Sullivan & Schaltegger. (2020). *Corporate sustainability: Theory and practice*. Routledge.
- Zuzanna Zaporowska และ Marek Szczepanski. (2024, 2 Dec). *The Application of Environmental, Social and Governance Standards in Operational Risk Management in SSC in Poland*. <https://shorturl.asia/9XkPT>.

- กชพรรณ โขติธรรมโน. (2565, 7 กันยายน). การศึกษาปัจจัยด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Environmental, Social, Governance: ESG) ในบริษัท SME ในประเทศไทย. <https://shorturl.asia/xCG0S>.
- จุฑามณ สิทธิผลวนิชกุล. (2561, 9 กันยายน). แนวทางการบริหารความเสี่ยงองค์กร. <https://shorturl.asia/Gmnxb>.
- ณัฐชาพรรณ วงศ์ชัย และคณะ. (2567, 9 กันยายน). การเปิดเผยข้อมูลด้านการจัดการความยั่งยืนที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารบัญชีปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 9(1), 115-133.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2566, 9 กันยายน). แนวทางการรายงาน ESG. <https://www.set.or.th>.
- นภา นาคแย้ม. (2566). การบริหารความเสี่ยงเพื่อความสำเร็จขององค์กร: การนำแบบจำลองธุรกิจแคนวาสมาใช้ในการระบุความเสี่ยง. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16(1).
- ปฎิภาณ แซ่หลิม. (2557, 7 กันยายน). ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงองค์กร. <https://shorturl.asia/03iun>.
- สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ. (2566). (2566, 9 กันยายน). ทำความรู้จักร่าง IFRS S1 – IFRS S2 ที่มุ่งเน้นเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนเพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุน. <https://accounttraining.tf.ac.or.th/>.
- สุรเดช จอจวรรณศิริ. (2561, 9 กันยายน). บริหารความเสี่ยงด้วย COSO-ERM 2017. <https://shorturl.asia/purT1>.